

Rikostaustaisten asumisen yhteistyö Keravalla

Aikuissosiaalityön sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden kotona asumista tukevien palveluiden näkökulma

Tällä hetkellä tuomiotaan suorittavien asuntotilanteen tilastoa Uusimaa ja esimerkkimaakunnat (Rise)

Asuntotilanne vapautuessa					
Kotimaakunta	Ei asuntoa	Vakituinen asunto	Kuntoutusyksikkö (esim. päihde-/mielenterveyskuntoutus)	Puuttuva tieto	Yhteensä
Ulkomaat	4 2,5%	15 9,3%	0 0,0%	142 88,2%	161 100,0%
Uusimaa	80 11,1%	144 20,0%	14 1,9%	483 67,0%	721 100,0%
Varsinais-Suomi	28 20,3%	29 21,0%	2 1,4%	79 57,2%	138 100,0%
Satakunta	13 19,7%	18 27,3%	2 3,0%	33 50,0%	66 100,0%
Kanta-Häme	7 13,5%	18 34,6%	0 0,0%	27 51,9%	52 100,0%
Pirkanmaa	28 12,4%	48 21,2%	1 0,4%	149 65,9%	226 100,0%
Päijät-Häme	3 3,5%	18 21,2%	1 1,2%	63 74,1%	85 100,0%
Kymenlaakso	2 2,7%	12 16,2%	1 1,4%	59 79,7%	74 100,0%

Tällä hetkellä tuomiotaan suorittavien asuntotilanteen tilastoa Kerava (Rise)

Asuntotilanne vapautuessa					
Kotikunta	Ei asuntoa	Vakituinen asunto	Kuntoutusyksikkö (esim. päihde-/mielenterveyskuntoutus)	Puuttuva tieto	Yhteensä
Kerava	1	4	0	21	26
	3,8%	15,4%	0,0%	80,8%	100,0%

Vuoden 2018 tilasto jo vapautuneiden asumistilanteesta Uusimaa ja esimerkkimaakunnat (Rise)

Asuntotilanne vapautuessa					
Kotimaakunta	Ei asuntoa	Vakituinen asunto	Kuntoutusyksikkö (esim. päihde-/mielenterveyskuntoutus)	Puuttuva tieto	Yhteensä
Ulkomaat	18 9,0%	74 37,2%	2 1,0%	105 52,8%	199 100,0%
Uusimaa	186 19,0%	574 58,8%	99 10,1%	118 12,1%	977 100,0%
Varsinais-Suomi	74 24,8%	186 62,4%	12 4,0%	26 8,7%	298 100,0%
Satakunta	13 13,3%	66 67,3%	1 1,0%	18 18,4%	98 100,0%
Kanta-Häme	11 10,6%	76 73,1%	7 6,7%	10 9,6%	104 100,0%
Pirkanmaa	57 16,8%	230 67,8%	17 5,0%	35 10,3%	339 100,0%
Päijät-Häme	14 12,1%	88 75,9%	3 2,6%	11 9,5%	116 100,0%
Kymenlaakso	12 13,8%	63 72,4%	3 3,4%	9 10,3%	87 100,0%

Vuoden 2018 tilasto jo vapautuneiden asumistilanteesta Kerava (Rise)

Asuntotilanne vapautuessa					
Kotikunta	Ei asuntoa	Vakituinen asunto	Kuntoutusyksikkö (esim. päihde-/mielenterveyskuntoutus)	Puuttuva tieto	Yhteensä
Kerava	5	17	3	1	26
	19,2%	65,4%	11,5%	3,8%	100,0%

Esittely

- Mervi Mänty, sosiaalityöntekijä vuodesta 2004
- Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelun sosiaalityöntekijä Keravan kaupungilla
- Pikkutiimissä työparina kuntoutusohjaaja Katja Tenhunen
- Karkea jako; minulla päihdekuntoutus edellä tulevat, ja työparilla mielenterveys edellä tulevat
- Aikuissosiaalityöllä ja sosiaalisella luototuksella ja TYP:n sosiaaliohjaajalla on sama lähiesimies
- Sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot vankilasta tulee joko minulle tai aikuissosiaalityöhön ja teemme yhteistyötä.
- Aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijän työkalut: täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, kriisimajoitus, sosiaaliohjaus, kotiin vietävä tuki.
- Asumispalvelun sosiaalityöntekijän työkalut: kotiin vietävä tuki, asumispalvelut (tukiasunto, kuntouttava palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen)
- Päihdehuollosta päättää terveyskeskuksen miepä

Vuoden 2019 caseja

- Mies 35v. Avovankilassa.
- Ei aiempaa asiakkuutta Keravan sosiaalihuollossa.
- Työskentely alkoi aikuissosiaalityön kanssa n 2 kk ennen vapautumista ja ajan myötä asumispalvelu otettiin mukaan.
- Ei aiempia häätöjä tms asumisen häiriötä.
- Alettiin hoitaa jo vankilassa lääkärintapaamista liittyen neuropsykologisiin tutkimuksiin.
- Päihdehoito oli käynnissä vankilassa, ja sitä oli mahdollista jatkaa myös vankeusajan jälkeen. Asiakas koki sen hyödylliseksi ja saaneensa työkaluja raittiuden ylläpitämiseen.
- Opiskelun aloittamista suunnittelivat vankilasta
- Hoito ja oleminen sujui hyvin avovankilassa.
- Suunnittelimme tukiasumista samalle paikkakunnalle, jossa oli tarkoitus opiskella.
- **Viimemetreillä lomalla retkahti**, ja meni loppuajaksi suljettuun vankilaan. Asutimme kuitenkin tukiasuntoon kuten olimme jo ehtineet suunnitella.
- Tukiasuminen meni heti mönkään. Asiakas retkahti, häiriötä talossa jne.

Vuoden 2019 caseja

- Nainen 42v. avovankilassa.
- Lapsi sijoitettuna. Päihdetausta. Rikoksia tulossa käsittelyyn.
- Yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuli 2,5 kk ennen vapautumista.
- Ehdittiin tapaamaan vankilassa.
- Paikka järjestettiin päihdeosaamisen ja sijainnin perusteella. Asiakas ehti käydä tutustumassa paikkaan.
- Kun vapautui, katosi.

Vuoden 2019 caseja

- Mies 49 v. Entuudestaan tuttu sosiaalihuollossa.
- Epäonnistuneita tukiasumisia taustalla. Päihdeongelmaa
- Yhteydenotto vankilasta tuli hyvissä ajoin, 7 kk ennen vapautumispäivää
- Ensin sujui avovankilassa hyvin ja suunniteltiin koevapautta. **Ratkaisu vs palvelutarpeen arvio?**
- Päihdehoitoa yritettiin saada tähän mukaan.
- **Asiakkaan paikkatoive ei realistinen**
- Retkahti lomalla, ja siirrettiin suljettuun vankilaan. **Suljetun vankilan työntekijä tunsii asiakkaan ja osasi tuoda uutta näkökulmaa ja tietoa.**
- Jatkettiin yksityiskohtaisemman palvelutarpeen arvion tekemistä.
- Tukiasunto valittiin palveluntuottajan osaamisen sekä sijainnin perusteella
- Palvelu on nyt löytynyt ja nähtäväksi jää miten vapautuminen onnistuu. Kaikki osapuolet ovat nyt tyytyväisiä valittuun palveluun.

Vuoden 2019 caseja

- Nainen 34 v.
- Häätö vankilassaoloaikana.
- Kaupungin sosiaalityöntekijä ehdotti korvaushoitoa selvitetävän jo vankeusaikana.
- Asiakas ei palannut lomalta ja oli retkahtanut.
- Ohjasimme ensisuojaan kun vapautui ja varasimme ajan, johon ei saapunut.

Vuoden 2019 caseja

- Mies 40v.
- Entuudestaan tuttu sosiaalihuollossa
- postitse tullut yhteydenotto kirjattu 2 arkipäivää ennen vapautumista, ja yhteydenotossa mainittiin, että vankilan vaihto on ajankohtainen muutamaksi päiväksi. Ei puhelinnumeroa asiakkaalle.
- Työ jatkuu edelleen.

Vuoden 2019 caseja

- Mies 40 v.
- Kävin vankilassa toisen asiakkaan asiassa, ja erityisohjaaja kysyi etukäteen, voinko tavata toisenkin keravalaisen nopeaa.
- Asiakas vapautuu 2020 ja on ainakin tällä hetkellä asunnoton.
- Puhuttu vaihtoehtoista. Nähtäväksi jää oliko tapaamisesta hyötyä.

Vuoden 2019 caseja

- Mies 28 v.
- Oulu asutti Keravalle tukiasuntoon.
- Asunut muutaman kuukauden ja näyttäisi menevän ok.
- Byrokraattiseen selvittelyyn mennyt aikaa.

Vuoden 2019 caseja

- Nainen 36 v.
- Alaikäiset lapset asuu isällään
- Yhteydenotto tuli 13 päivää ennen vapautumista, en ehtinyt tavata.
- Olivat selvittäneet päihdehoitoa pitkään ja siihen meni aikaa, ja lopputulema oli ettei vankilasta voi suoraan mennä päihdekuntoutukseen, vaan edellytettiin avohoitoa/seuloissa käymistä ensin jonkun aikaa.
- Arviointijakso päihde- ja mielenterveyskuntoutujien kuntouttavaan palveluasumiseen
- Tavoitteisiin päästiin
- 6 kk:n päästä muutti omaan vuokra-asuntoon.

Haasteet

- Asumistaidot. Miten kartoitat suljetussa vankilassa?
- Verkoston kokoaminen on haastavaa. esim päihdepalvelu, mielenterveyspalvelut, vangin omaiset, palveluntuottaja asumispalvelu, rise.
- Aika. Yhteydenotto tulee liian myöhään. Paljon haasteita joita syytä selvittää, ja tehdä kattavampi palvelutarpeen arvio.
- Vangin oma motivaatio sopeutua ja ottaa tukitoimia vastaan.
- Näkemuserot. Vankilalla intressi saada koevapauteen. Kaupungin sosiaalityöntekijällä intressi olla mukana kartoittamassa tilannetta ja sopivia palveluita. Päihdehuollon päätökset tehdään terveydenhuollossa.
- Palveluiden vähäisyys tälle erityiselle asiakasryhmälle.
- Asumisen sijainti

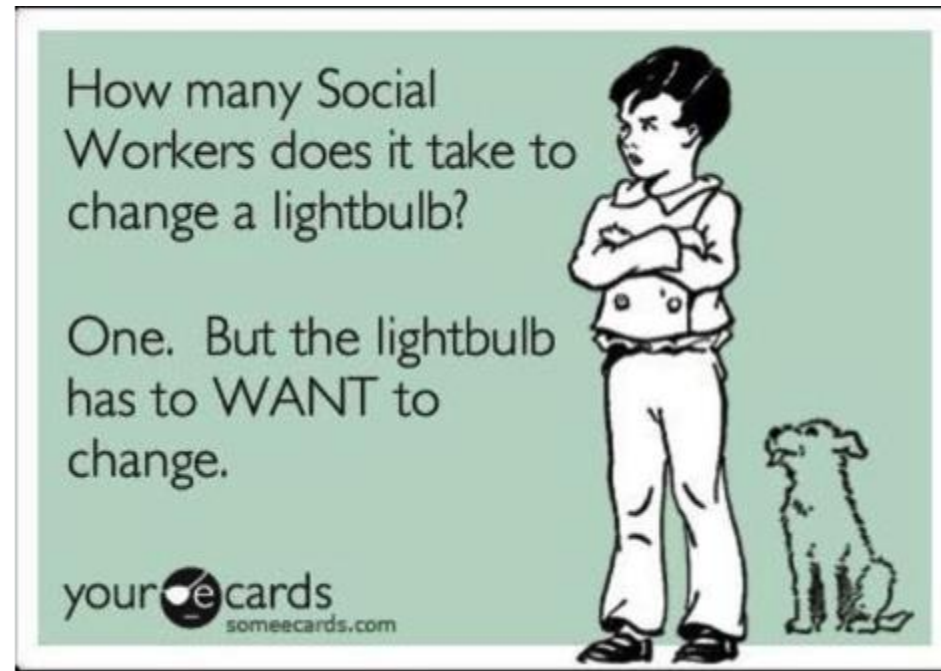
Hyväksi havaittua

- vankeusaikana tehdään terveydenhuollollisia tutkimuksia (esim neuropsykologisia tutkimuksia) pitkäaikaisen raittiuden myötä
- Vankilassaoloaikana haetaan kelasta tukea, esim henkilökortti
- yhteydenotto kuntaan ajoissa
- kasvokkain tapaaminen vankilassaoloaikana
- kattavan palvelutarpeen arvion tekeminen

Oman työn rakenteisiin liittyviä havaintoja

- Tarvitaan tälle erityisryhmälle räätälöityjä palveluita
- Korvaushoidossa käyville asiakkaille sisältöä päiviin ja hoitomuotoja
- Hyvä yhteistyö vankilan erityissosiaaliohjaajien kanssa on tärkeää

Loppukevennys

Onnellinen Kerava. Kiitos

